

26 ΙΑΝ. 2008

Περί δημοκρατίας και διαφθοράς

του Νικ. Λ.Γ. Λιναρδάτου

Ο κ. Γ. Παπανδρέου επέρριψε την κύρια πολιτική ευθύνη στον κ. Καραμανλή «γιά τήν ήθική απαξίωση, τή γενικευμένη διαφθορά και παραλυσία». Ύστερα από τή συνάντησή του μέ τόν Πρόεδρο τής Δημοκρατίας (ιστοσελίδα ΠΑΣΟΚ 18 Ιανουαρίου). Πρόκληση. Γιατί ή «ήθική απαξίωση και ή γενικευμένη διαφθορά» έχουν ιστορικά θεβαιωμένη άρχή και γεννήτορα. Τή δεκαετία του 1980. Τό ΠΑΣΟΚ.

Η νομιμοποίηση δωροδοκιών έως τό ύψος των πεντακοσίων εκατομμυρίων δραχμών από τόν πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ έγινε. Δεύτερο. Τό «Τσοβόλα δώσ' τα όλα». Η παρότρυνση δηλαδή για τήν έξαγορά 7 εκατομμυρίων ψηφοφόρων επίσης από τόν Άνδρέα Παπανδρέου έγινε. Τρίτο άμάρτημα. Η δωροδοκία ύψηλότατου στελέχους του ΠΑΣΟΚ (άντιπροέδρου τής κυβερνήσεως άσκήσαντος και καθήκοντα πρωθυπουργού) από μεγαλο-μικροαπατεώνα. Για να έξαπατήσει τή Βουλή των Έλλήνων (και τήν έξαπάτησε) και να περάσει νόμο (τόν έπέρασε) μέ σκοπό να διευκολυνθεί ό άπατεώνας να σκεπάσει τίς λοβιτούρες και τίς θρωμιές του. Έναντι δυό εκατομμυρίων δολλαρίων.

Τέταρτο. Βασικό. Η μετάλλαξη του πολιτεύματος μέ τήν αναθεώρηση του 1986. Σε «αύταρχική δημοκρατία». Σε ενός άνδρός άρχή. Αντιφατικές έννοιες. Αντιφατική πολιτεία. Ρυθμιστής των πάντων ό Πρωθυπουργός. Άνεξέλεγκτος. Κανένα αντίσταθμισμα. Ό δήμος, ό λαός στή μπάντα. Μιά ψήφος κάθε τέσσερα χρόνια δέν είναι αρκετή. Μέ ένα μάλιστα έκλογικό σύστημα πού κόβεται και ράβεται κάθε φορά στά μέτρα του Πρωθυπουργού. «Η έξουσία τείνει να διαφθείρει και ή άπόλυτη έξουσία διαφθείρει άπολύτως» (Λόρδος Ακτον).

Έτοι διά τής πλαγίας όδου όδηγήθηκα στό θέμα μου. Για τίς αύταρχικά κυβερνώμενες κοινωνίες και τή διαφθορά. Ός ζεστές κοιτίδες τής διαφθοράς. Και ως τροφούς τής. Σύμφωνα λοιπόν μέ στοιχεία τής Διεθνούς Διαφάνειας, οι πιό άδιάφθαρες χώρες είναι εκείνες, στις όποιες οι δημοκρατικοί θεσμοί λειτουργούν ύποδειγματικά. Παίρνουν τή συντριπτικά ύψηλότερη βαθμολογία. Σε μία κλίμακα από 1 έως 10. Μέ πάνω από δέκα βαθμολογούνται οι Σκανδιναβικές χώρες, ή Όλλανδία, ή Έλβετία, ή Νέα Ζηλανδία. Μέ 8 έως 9 ή Βρεταννία, ή Αυστραλία, ό Καναδάς. Πάνω από τό 7 παίρνουν ΗΠΑ, Γερμανία, Γαλλία, Ιαπωνία. Στόν αντίποδα ή Κίνα μέ 3,5. Έμεις... θλιβεροί στό 4,6.

Η Κίνα λοιπόν κυριολεκτικά στόν πάτο. Κυβερνιέται κατά τόν πιό αύταρχικό τρόπο. Δικτατορία ενός κόμματος, του κομμουνιστικού. Η Κίνα στήν όποία έκτελούνται πάνω από δέκα χιλιάδες άνθρωποι τόν χρόνο. Μεταξύ αυτών πολλοί καταχραστές και άπατεώνες. Δέν φτάνουν οι ποινές. Όσο άύστηρες. Δέν είναι ή λύση. Ό συνδυασμός αύταρχικής διακυβερνήσεως και ελεύθερων μέ πολύ χρήμα άγορών είναι έκρηκτικός.

Άς μιλήσουμε για τή διαφθορά στόν τόπο μας. Για να βοηθηθώ έπτερα να διαβάσω σχετικά βιβλία. Κατέληξα να επιλέξω για χρησιμοποίηση ένα μόνο άπόσπασμα από τό βιβλίο «Syndromes of Corruption» (2005) του Άμερικανού καθηγητή Michael Johnston: «... Η μεταρρύθμιση πρέπει τελικά να έμπλέξει έναν βαθύ έκδημοκρατισμό. Μέ αυτό έννοώ όχι άπλώς άνταγωνιστικές έκλογές ή σχέδια διαφάνειας, όσο και άν αυτά είναι πολύτιμα, αλλά μάλλον να κάνουμε τούς πολίτες ικανούς να επιδιώκουν και ύπερασπίζονται τίς άξίες τους και τά συμφέροντά τους ελεύθερα και άκόμα να κάθονται πάνω σε άποδεκτούς θεσμούς και τρόπους χρησιμοποίησης πλούτου και δυνάμεως».

Γιά τήν καταπολέμηση τής διαφθοράς στήν χώρα μας: Βαθύτατος έκδημοκρατισμός του τρόπου διακυβερνήσεώς τής. Άποκατάσταση του κοινοβουλίου στόν ρόλο ισότιμης έξουσίας. Περιορισμός των έξουσιών του πρωθυπουργού. Έκτεταμένος. Όσο φαίνεται δύσκολο να γίνουν αυτά, άλλο τόσο είναι και εύκολο. Άν οι ήγεσίες του τόπου, πολιτική, κοινωνική, πνευματική, οικονομική τό χωνέψουν ότι άλλίως πάμε κατά διαόλου. Εισαγωγή και καθιέρωση ως μονίμου έκλογικού συστήματος ενός πού άπομακρύνει μέχρις έκμηδενισμού κάθε πιθανότητα διαπλοκής πολιτικής, πλούτου και μέσων επικοινωνίας. Περιορισμός τής έκτάσεως των κρατικών έξουσιών και άρμοδιοτήτων. Υποδειγματική συμπεριφορά ήγεσιών.

Κατά τή Διεθνή Διαφάνεια οι μεγάλοι έγκληματίες μας είναι τά δημόσια νοσοκομεία, οι έφορίες, ή πολεοδομία. Υπάρχουν λύσεις. Γιατί υπάρχει (τζάμπα) ή έμπειρία άλλων χωρών. Στή Σουηδία τά νοσοκομεία περισσεύουν. Μέ τή μονοήμερη χειρουργική. Οι πολλές άδειες και ή ασάφεια των σχετικών διατάξεων, ή έλλειψη σχεδιασμού στήν Πολεοδομία ώθούν στήν παρανομία. Οι έφορίες, Άγλούστευση στό έπακρο τής φορολογίας εισοδήματος. Ένας συντελεστής. Για κίνητρο και εύκολο έλεγχο. Ένιαία τιμή πετρελαίου (έπικαιρο) χωρίς έπιστροφές. Σε όσους έχουν ανάγκη επίδομα θερμάνσεως. Υπάρχουν χιλιάδες σκέψεις. Η θέληση λείπει. Η συντηρητική νοοτροπία (των βουλευμένων). Τέλος μία νομοθετική διάταξη: «Σέ έξι μήνες από τήν ψήφιση του παρόντος καταργούνται όλες οι άπό κρατικές ύπηρεσίες αναγκαίες άδειες, έκτός από εκείνες πού στό διάστημα αυτό θά έξαιρεθούν, κατόπιν προτάσεων ειδικών ανά ύπουργείο έπιτροπιών και έγκρίσεως έπιτροπής άνωτάτου έπιπέδου. Ός μέλη τους άποκλείονται οι τρώγοντες πίτουρα».

Νά συμφωνήσουν λοιπόν κυβέρνηση και αντιπολίτευση. Νά πιστωθούν και οι δύο. Τό ΠΑΣΟΚ να ζητήσει συγγνώμη για τά προπατορικά του άμαρτήματα. Η όξύτητα τό όδηγεί στό περιθώριο. Ά! Καί κάτι άλλο. Ό κ. Παπανδρέου να πείσει πως αγαπάει αυτόν τόν τόπο. Πώς τόν πονάει. Η λυσσώδης και όλοκληρωτική του επίθεση κατά του πρωθυπουργού (τής Ελλάδος) προκαλεί σύγχυση και άβεβαιότητα. Για τά αισθήματά του. Για τίς προθέσεις του. Πέραν του ότι θλάπτει τό κόμμα του. Συστατικό στοιχείο τής δημοκρατίας είναι ή άνεκτικότητα και ό συγκερασμός.